



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Бургас

УТВЪРДИЛ:

РОЗА КИРЕВА - ИВАНОВА

Директор на РИОСВ - Бургас

26.10.2021

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

На основание Заповед № РД-122/12.10.2021 г. на Директора на РИОСВ гр. Бургас, във връзка с изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията през 2021 год. на **12.10.2021 год.** е извършена комплексна проверка на обект: **„Винекс Славянци“ АД, цех за бутилиране на вина и алкохолни напитки**, находящ се в с. Лозарево, община Сунгурларе.

Проверени компоненти и фактори:

- атмосферен въздух;
- шум;
- опасни химични вещества;
- води;
- отпадъци;
- ЗОПОЕЩ

Цел на проверката:

1. Изпълнение изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух, Наредба № 1/ 27.06.2005 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии, Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006;

2. Изпълнение на изискванията на Закона за защита от шума в околната среда и подзаконовите нормативни актове;

3. Изпълнение изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси;

4. Изпълнение изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове;

5. Изпълнение изискванията на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове;

6. Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

Проверени инсталации и дейности:

- парова централа;
- хладилни инсталации;
- централен склад за съхранение на химикали за винопроизводството;
- пречиствателна станция за отпадъчни води на цех „Лозарево“;
- площадки за предварително съхраняване на генерираните отпадъци от производствената дейност.

Констатации от проверката:

На площадката на цех с. Лозарево се извършват дейности по бутилиране на вина и алкохолни напитки.

Атмосферен въздух:

В процеса на бутилиране и съхранение на вина и високо алкохолни напитки се използват следните охлаждащи системи, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския Парламент и на съвета от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006:

- кристализатор CADALPE 14999, използван във вторичен процес за охлаждане на вина с два хладилни кръга заредени с флуорсъдържащ парников газ (ФПГ) R404 А. Всеки кръг съдържа ФПГ в количество от 5 кг, съответстващо на 19,61 t CO₂ еквивалент;

- водоохлаждащ агрегат CADALPE 8849 (за охлаждане на етиленгликол към линия пенливо вино), с два хладилни кръга. Всеки от тях е зареден с ФПГ R407 С, в количество от 20 кг, съответстващо на 35,48 t CO₂ еквивалент;

- скрепер за вино VLS Technologies, за директно стабилизиране на виното, с два хладилни кръга, заредени с ФПГ R452 А, в количество от 40 кг всеки кръг, съответстващо на 171,24 t CO₂ еквивалент;

За охлаждащите системи в цеха се извършват проверки за течове и се поддържат досиета. Досиетата са изготвени съгласно изискванията на Приложение № 3, към чл. 29, ал. 1 от Наредба № 1 от 17 февруари 2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове (Наредба № 1).

Спазва се законоустановената периодичност за проверки на инсталациите, съгласно чл.4, параграф 3, буква а, б от Регламент 517/2014 г.

Дейностите по проверка за течове се извършват от фирма „Фреш Колд“ ООД гр. Пловдив, притежаваща сертификат съгласно чл. 17 б от Закона за чистотата на атмосферния въздух, издаден от Българска браншова камара-Машиностроене.

При извършения оглед на външните тела на хладилните инсталации не се констатира наличие на течове. Съоръженията са етикетирани съгласно изискванията на Регламент ЕО № 2015/2068 за етиктиране на оборудване, съдържащо флуорирани парникови газове. Върху етикетите е посочена информация за вида на флуорсъдържащите газове, зареденото количество в тонове еквивалент CO₂, и потенциала на глобално затопляне (ПГЗ) на съответния газ.

Дружеството е представило в РИОСВ –Бургас информация по Приложение № 9 към чл. 35 от Наредба № 1.

В цех „Лозарево“ за производство на пара за затопляне на виното и за отопление на работните помещения се експлоатират два броя парни котли, работещи с гориво природен газ:

- парен котел тип „ПКМ-4“ с номинална мощност 2,84 MW;
- парен котел тип „ПКМ-1,6“, с номинална мощност 1,12 MW.

В момента на проверката работи котел тип „ПКМ-1,6“ с натоварване приблизително 75% от номинала си.

За отопление и охлаждане на помещенията в административната сграда се използват климатици от битов тип.

Шум

Източници на шум в околната среда са: бутилираща линия, охлаждащи инсталации, компресори, транспортна техника, съоръжения към „Цех вермути“. Най-близките жилищни сгради в село Лозарево са на отстояние около 200 м. от границата на обекта.

Дружеството е извършило собствени периодични измервания /СПИ/ на дневните нива на шум през 2021 год. Измерванията са извършени в 11 броя измервателни точки по измерителен контур и 1 бр. в мястото на въздействие.

Резултатите от измерванията са представени в РИОСВ–Бургас под формата на доклад, съгласно изискванията на *Наредба № 54 от 12.02.2011 г.* Същите показват, че измерените еквивалентни нива на шум не превишават съответните гранични стойности, определени в таблица № 2 към чл. 5 от *Наредба № 6 за показатели на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.*

Опасни химични вещества

Статутът на дружеството съгласно *Регламент (ЕО)1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH* е потребител по веригата на доставки. Използваните химични вещества на площадката са произведени/доставени от дружества в Европейския съюз и България.

В цех „Лозарево“ няма обособено складово помещение за използваните химични вещества и смеси. Необходимите химични вещества за винопроизводството, почистващи и дезинфекционни препарати, серен диоксид и пропан-бутан се доставят по заявка от другите два цеха. Максималното количество серен диоксид, което може да бъде съхранявано на територията на цеха е до 240 кг. Пропан-бутанът се съхранява в стандартни бутилки за бита, на стелаж и под навес.

Спазени са общите изисквания за съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл.6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

С писмо наш вх.№АВ-928/30.09.2021 г. „Винекс Славянци“ АД е представил в РИОСВ - Бургас актуализирана информация за химичните вещества и смеси, употребявани и съхранявани на площадката – актуализирана оценка за безопасно съхранение на опасни химични вещества в съответствие с чл.9 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси и актуализирано Приложение №2 от Заповед №268/11.05.2018 г. на министъра на околната среда и водите. Актуализацията на оценката за безопасността на съхранение на опасните химични вещества и смеси е в съответствие с последните изменения и допълнения на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасните химични вещества и смеси, с промяната на доставчика на някои от почистващите и дезинфекционни препарати и с извършената реконструкция на ПСОВ на цех Лозарево.

Води

За експлоатация на съществуващ обект „Цех за производство на алкохолни напитки“, находящ се в имот №000404, землище на село Лозарево, община Сунгурларе, област Бургас” от Директора на БДИБР-Пловдив е издадено Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води №33740079/10.12.2010 г., продължено и изменено с Решение №РР-1075/10.12.2010 г. и с Решение № РР-3051/22.02.2017 г., последно изменено с Решение № РР-3662/26.09.2019 г., с краен срок на действие: 23.02.2023 г.

При проверка по изпълнение на условията и изискванията на разрешителното за заустване се констатира следното:

С цел достигане на заложените в разрешителното ИЕО и изпълнение на условие, поставено в т.6 от раздел „Други условия, съобразно спецификата на обекта“ е извършена реконструкция и модернизация на съществуващата пречиствателна станция. От 17.09.2021 г. ПСОВ работи в нормален технологичен режим. Формираните от площадката отпадъчни води от входна шахта чрез помпа постъпват в буферен резервоар, където се извършва корекция на рН, след което водата постъпва в утайтели. Утайката се утаява на дъното, а избистрената вода постъпва в открит SBR, където протичат процеси на нитрификация и денитрификация. Пречистените води преминават през микронен филтър и се заустват в язовир „Петковец“.

Утайката от буферния съд и излишната активна утайка от SBR постъпва в 2 бр. утайкоуплътнители. При запълване на обема на утайкоуплътнителите се добавя флокулант след което се осъществява обезводняване на утайката чрез камерна филтърна преса.

Монтирано е измервателно устройство за количествата зауствани отпадъчни води на изход ПСОВ. При проверката са отчетени показанията му - 000233 м³.

Пунктът за собствен мониторинг е обозначен, осигурен е постоянен и безопасен достъп до него.

В РИОСВ – Бургас с писмо вх. № 505/06.10.2021 г. са представени резултатите от извършен собствен мониторинг за трето тримесечие на 2021 г., които отговарят по всички показатели на индивидуалните емисионни ограничения, определени в разрешителното за заустване.

Води се експлоатационен дневник, в който ежедневно се отчитат заустваните количества отпадъчни води.

Няма изградени аварийни байпасни връзки на площадката.

Водна проба за физикохимичен анализ не е отбрана, тъй като режимът на пречистване е настроен така, че изпускането на пречистени отпадъчни води да се извършва в периода от 05 часа до 07 часа (сутрин).

Отпадъци:

„Винекс Славянци“ АД има извършена регистрация и издадени от Директора на РИОСВ – Бургас следните регистрационни документи във връзка с чл. 35, ал. 2, т. 2 и ал. 3 от Закона за управление на отпадъците:

- № 02-РД-322-01 от 15.03.2017 г. за извършване на дейност по транспортиране на отпадъци;
- № 02-РД-323-01 от 18.08.2017 г. за извършване на дейност по третиране на отпадъци.

Цех „Лозарево“ площадка № 2 – отпадъците с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки (ХКО) се образуват от палетите със стъклени бутилки използвани в производството (отпадъчни картонени тави), а от пластмасови опаковки с код 15 01 02 – от палетите със стъклени бутилки, опаковани с полиетиленово фолио и от опаковането на кашоните с готова продукция на палети. Отпадъците с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки (ХКО) и 15 01 02 – пластмасови опаковки се подлагат на предварително третиране – балиране. Използваната балировачка е с капацитет 50 бали/8 часа за ХКО и 70 бали/8 часа

за пластмасови опаковки. Готовите бали се съхраняват на определена и обозначена площадка – рампа под покрит навес до предаването им за последващо третиране на лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за отпадъци със съответния код, съгласно Наредбата по чл. 3 от ЗУО за класификация на отпадъците.

Представят се следните сключени писмени договори за предаване на отпадъци:

- договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 06.02.2020 г. със срок от една година за предаване на отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки, 15 01 02 – пластмасови опаковки и 15 01 07 – стъклени опаковки. Сключен е Анекс № 1 от 05.02.2021 г. към договора, с който срока на договора се удължава с една година, считано от 06.02.2021 г. Сключен е Анекс № 2 от 11.10.2021 г. към договора, с който се добавят отпадъци с код 19 12 01 – хартия и картон и 19 12 04 – пластмаса и каучук;
- договор със „Си Ен Си Папир“ ООД от 17.09.2021 г. за предаване на отпадъци с код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки, 15 01 02 – пластмасови опаковки. Договорът е сключен за конкретното предаване на отпадъци;
- договор със „Скалар Еко“ ЕООД от 21.04.2021 г. със срок на договора 1 година за предаване на отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества;
- договор с „Управление на отпадъците“ ЕООД от 24.02.2020 г. със срок на договора 1 година за отпадък с код 15 01 10* /торби от ПРЗ/ – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества;
- договор с ОП „Чистота Еко“ от 21.06.2021 г. за предаване на отпадък с код 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /шихти/ за депониране на РДНО „Братово-запад“;
- договор с „Маргарита“ ЕООД от 04.01.2021 г. със срок до 31.12.2021 г. за предаване на отпадъци от черни и цветни метали, ИУЕЕО и отпадък с код 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии;
- договор с „Метал Респект 1“ ЕООД от 13.09.2021 г. за предаване на черни метали с код 19 12 02. Договорът е сключен за конкретното предаване на отпадъци;
- договор за рециклиране на отпадъци с „Екологика България“ ЕООД от 07.06.2021 г. за предаване на отпадък с код 08 03 17* – отпадъчен тонер за печатане, съдържащ опасни вещества (остатъчен тонер от празни тонер касети) със срок една година.
- договор със „Скай Инс“ ЕООД от 04.01.2021 г. за предаване на отпадък с код 15 01 07 – стъклени опаковки сключен за неопределен срок. „Скай Инс“ ЕООД е търговец или брокер на отпадъци по ЗУО с рег. № 927/18.05.2018 г.

Извършена е регистрацията на дружеството в Националната информационна система „Отпадъци“ (НИСО). От м. юни 2021 г. отчетността се води в НИСО. По данни от отчетната книга за образувани отпадъци и НИСО от м. януари 2021 г. до момента на проверката са образувани и предадени следните отпадъци:

- с код 15 01 07 /стъклени опаковки/ – образувано е количество 11,500 т, които са налични на площадката. Има остатък от 2020 г. 59,410 т, които са предадени през м. януари 2021 г. на „Скай Инс“ ЕООД;
- с код 15 02 03 /шихти/ – са образувани и предадени 1,410 т на ОП „Чистота Еко“, гр. Бургас. Представени са сключен договор и кантарна бележка;
- с код 19 12 02 /черни метали/ – са образувани и предадени 23,22 т, от които са предадени на „Маргарита“ ЕООД – 5,400 т и на „Метал Респект 1“ ЕООД – 17,820 т. Представени са сключени договори, кантарни бележки, фактури, сертификати за произход на ОЧЦМ;
- с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ – 2,400 т са извозени на лозовите масиви на „Винекс Славянци“ АД;
- с код 08 03 17* /отпадъчен тонер за печатане, съдържащ опасни вещества/ е образуван и предаден 0,010 т на „Екологика България“ ЕООД. Представени са сключен договор, идентификационен документ и фактура;

- отпадък с код 16 06 01* – с количество 0,086 т е образуван и предаден на „Метал Респект 1” ЕООД;

- с код 15 01 01 е образувано количество 10,630 т, третиран е отпадък с код 15 01 01 – 10,630 т, образуван е отпадък с код 19 12 01 /хартия и картон/ – 10,630 т, предаден е отпадък с код 19 12 01 – 10,630 т, от които на „Евро Импекс – Бургас” ЕООД – 8,630 т и на „Си Ен Си Папир” ООД – 2 т;

- с код 15 01 02 е образувано количество 5,220 т, третиран е отпадък с код 15 01 02 – 5,220 т, образуван е отпадък с код 19 12 04 /пластмаса и каучук/ – 5,220 т, предаден е отпадък с код 19 12 04 – 5,220 т, от които на „Евро Импекс – Бургас” ЕООД – 3,830 т и на „Си Ен Си Папир” ООД – 1,390 т.

Генерираните отпадъци на площадката се съхраняват разделно. Местата и складовете за предварително съхраняване са обозначени с табелки за вида на отпадъците. За съхраняване на отпадъците с код 20 01 21* – луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак и 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии се ползва самостоятелно помещение с бетонен под. Луминесцентните тръби и други отпадъци съдържащи живак се поставят в картонените си фабрични опаковки в дървени сандъци. В мястото на съхраняване е осигурена сярна прах, за обезвреждане в случай на счупване на осветителните тела. В момента на проверката няма налично количество отпадъци с код 20 01 21* и 16 06 01*. Отпадък с код 08 03 17* – отпадъчен тонер за печатане, съдържащ опасни вещества (празни тонер касети от линията за бутилиране) се съхраняват в кашон в помещението за опасни отпадъци. В момента на проверката има налично количество отпадък с код 08 03 17*. Отпадък с код 15 01 07 – стъклени опаковки се съхраняват в метален контейнер и в насипно състояние на открита асфалтирана площадка. Отпадък с код 19 12 02 – черни метали се съхранява в метални контейнери на открита асфалтирана площадка. Отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества се съхранява в обособено помещение в лабораторията. Няма предаване на отпадъка през 2021 г. до момента на проверката. Отпадък с код 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /шихти/ се събират в метални съдове и се извозват за обезвреждане чрез депониране на РДНО „Братово-запад”. Изготвен е доклад за основно охарактеризиране на отпадък с код 15 02 03 /шихти/ и е издадено становище от Директора на РИОСВ – Бургас с Изх. № УО-229(1)/15.03.2017 г. за отпадък с код 15 02 03 /шихти/, че може да се обезврежда чрез депониране на депа за неопасни отпадъци. Сключен е договор с ОП „Чистота Еко“ от 21.06.2021 г. за предаване на отпадък с код 15 02 03 /шихти/ за депониране на РДНО „Братово-запад”.

Отпадък с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ се съхранява в метални контейнери и се извозва за оползотворяване в лозовите масиви на дружеството.

В момента на проверката има налично количество отпадъци с код 15 01 07 и 19 12 02, 15 01 10*, 15 02 03 /шихти/, 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/, 15 01 01 и 15 01 02.

На площадката има разположен 1 бр. Б-Б куб за съхраняване на цианидни утайки. Б-Б куба е в добро състояние. Към момента на проверката от въвеждане на съдовете от неръждавейка за съхраняване на вината технологията е променена и не се образува отпадък цианидни утайки.

ПСОВ цех Лозарево е пусната в експлоатация от 17.09.2021 г. Утайките от ПСОВ цех Лозарево с код 02 07 05 – утайки от пречистване на отпадъчни води на мястото на образуването им се събират в метален контейнер. Има налично количество утайка 0,010 т. Образуваното и налично количество отпадък с код 19 08 01 – отпадъци от решетки и сита от ПСОВ цех Лозарево до момента на проверката е 0,010 т.

От началото на 2021 г. до момента на проверката няма образувани отпадъци с код: 13 02 08* /други моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки/, 15 01 03 /опаковки от дървесни материали/ и 20 01 21*/луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак/.

„Винекс Славянци“ АД се явява лице, което пуска на пазара опакована стока и като такава изпълнява задълженията си за постигане на съответните цели по разделното им събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване, чрез участие в колективна система, представлявана от организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки – „Екобулпак България“ АД. Представя се Удостоверение № 81 от 01.01.2020 год. със срок до 31.12.2024 г. Води се отчетност в отчетни книги и в НИСО. Предоставени са в ИАОС – София годишните отчети по отпадъците за 2020 г. в срока, определен от Наредба № 1/04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците и реда за водене на публични регистри с Вх. № 5963/08.03.2021 г.

За претегляне на отпадъците на площадката се използва калибрирано измервателно средство – електронна везна с товароподемност до 20 т с поставен стикер за точност на измерванията до месец 08.2022 г., разположена в цех Сунгурларе.

ЗОПОЕЩ

Операторът има изготвена актуализирана *Оценка за случаите на непосредствена заплаха за екологични щети и на причинени екологични щети*, представена в РИОСВ – Бургас с писмо с вх. № КПКЗ-10/ 28.02.2019 г.

Към датата на проверката няма установени случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и/или случаи на причинени екологични щети от дейностите, извършвани на площадката, по смисъла на ЗОПОЕЩ.

Направени предписания, срокове за изпълнение, отговорници :

По време на проверката на обекта не са направени предписания.

Заклучения за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство и последващ контрол:

По време на проверката не се констатираха несъответствия с нормативната база по компоненти и фактори на околната среда, които са предмет на проверката.